

Acı çekmek zaman ister

Öyküleri ile tanınan Neslihan Önderoğlu'nun ilk romanı "Ay Dolandı", karmaşık bir aile ilişkisini konu ederken iki genç yetişkinin aşkını da merkeze alıyor.

ASUDE YAĞMUR

İstanbul'un varoşları... Erzurum'dan göçmüş, göçtükleri yeri yeni memleketleri yapmaya gayret etmiş, dine ve geleneklerine bağlı, bir yanları Anadolu bir yanları derme çatma İstanbullu bir aile. Bu ailenin küçük oğlunun büyük bir aşka tutulup kaçırıldığı dünyalar güzeli Alevi gelin. Büyük oğlunun ailesinin geri kalanından çok farklı kızı Saliha. İşte "Ay Dolandı" ailenin bu bir türlü diğerlerine uyamayan kızı Saliha etrafında dönüyor.

Neslihan Önderoğlu'nun öykü geçişinin etkisini hemen hissetmek mümkün romanda. Kitap birçok kısa bölümden oluşuyor ki bu romanlar için sürpriz değil tabii. Ancak her bölüm başlı başına bir hikaye. Tek başına bir bölümü de okuduğunuzda bir baş ya da son aramak durumunda kalmıyorsunuz. Hatta iddia edebilirim ki bu kitabın roman olduğunu bilmeden okuyanlar bunun bir öykü kitabı olmadığını ancak üçüncü bölümde anlamaya başlayacaktır. Hemen her bölümü o küçük hikayenin kahramanının ağzından dinliyoruz üstelik.

Saliha ve varoluş sancıları

Saliha liseyi bitirmiş, tüm ailesi tarafından üniversiteye gitmesi beklenen, ailenin sonunda okuyacak çocuğu... Ancak kafası çalışan, aile üyelerinden fazla ve farklı şekilde çalışan Saliha henüz okuyacak olmasına bir anlam bulabilmiş gibi değil. Ailede tek bir dostu, onu anlayarak tek bir kişi var o da Güldal, ailenin Alevi gelini. Güldal'ın erkek kardeşi Erdal ile Saliha çocukluktan arkadaş, tahmin edersiniz ki Erdal içten içe Saliha'ya yanık. Saliha ise durumun ya farkında değil ya da görmezden gelmeyi tercih ediyor. Zaten içi sıkılır Saliha'nın böyle şeylere.

Roman Erdal ile Saliha'nın bir alışveriş merkezindeki iş görüşmesine gitmeleri ile başlıyor. Etkinlik alanında 10 günlüğüne kostüm giyip çocukları eğlendiriyorlar. İyi çalışırlarsa başka alışveriş merkezlerinde de aynı işten kapabilirler. Saliha'nın çok umrunda değil, ama bu Erdal'ı motive ediyor. Saliha'nın

motivasyonu ise etkinlik alanında onlarla birlikte çalışan iki Diyarbakırlı arkadaştaştan Miran'ı görmek.

'Yaralı' bir baba

Saliha Miran'ın evine gittiğinde, iki genç birbirine açıldığında güvercinler de havada dans ediyor sanki. Kitabın belki de en lezzetli bölümü. Güneydoğu'da yaşananları incecik ama sahiden incecik bir öykü ile anlatıyor Miran Saliha'ya; Miran vasıtası ile de Önderoğlu bizlere. Hikayeyi Saliha henüz sindirmeden evden bir kötü haber geliyor. Saliha'nın babası kayıp.

Saliha'nın babası bir 'yaralı adam'. Önce iki böbreğini kaybediyor, sonra kardeşi ona bir böbreğini veriyor. Gelin görün ki iki kardeş altı üstü oturdukları, birbirlerinden organlarını sakınma-

dıkları halde küser. Sebep? Oturdıkları evi yıktırıp müteahhitlere vermek istemeyen abi ile verip maddi açıdan rahatlamak isteyen erkek kardeş. Nasıl, tanıdık geldi mi? Saliha'nın yaralı babası birden sırta kadem basıyor, günlerce ortaya çıkmıyor. Saliha da bu sırada neredeyse aklını oynatıyor. Ama bunu yine kendince yapıyor. Daha doğrusu Önderoğlu bunu kendince ifade ediyor; naif bir dille babası kaybolan bir genç kızın yaşadığı bunalımı anlatıyor. Saliha bu sırada sadece babasını değil Miran'ı da kaybediyor. Üstüne bir de ailesinin köpürtüp durduğu dedikodular, küs olunan kardeşe yüklenmeler ekleniyor. Saliha sürekli evde. Evde de sürekli bir akraba dedikodusunun uğultusu... Üstüne bir de Güldal, amcasını terk ediyor. Haliyle Saliha ona acı çekmenin

Neslihan Önderoğlu ilk öykü kitabı ile Haldun Taner Öykü Ödülü'ne değer görülmüştü.

zaman aldığını öğreten tek dostundan da olmuş oluyor.

Önderoğlu'nun sırrı üslubu

Hali hazırda varoluş sancıları çeken Saliha için çevresindeki her şey iyiden iyiye anlamını yitiriyor. Boğaz'dan çıkarılan hiç tanımadığı bir adamın cesedine "Babamdır" diyor. Uğultu kesilsin, hengame sona ersin diye. Baba konusu kapanıyor, uğursuzluk dalgası geldiği gibi geri çekiliyor, her şey eski düzenine dönüyor. Bir tek Miran ortaya çıkmıyor. Saliha Miran'a gönül vermiş, Miran ise bir davaya. Saliha Miran'ın peşine düşüyor.

Önderoğlu'nun dilinin duruluğunu anlatmak kolay değil. Bu roman sıradan bir ailenin sıradan bir hikayesini konu ediniyor aslında. Belki komşumuzun, belki de bizzat kendi ailemizin başından geçenlerin bir bölümü. Bunun kitap olup basılması için biraz köpürtmek gerekmez mi? Olaylara biraz daha acı, biraz daha drama katmak örneğin? Önderoğlu bunu öyle bir dille yapmış ki kitabı bitirip de aldığımız hazza fark ettiğinizde böylesi bilindik bir konudan nasıl bu kadar etkilendiğinizi düşünmeye başlıyorsunuz. Cevap konuda değil üslupta. Örneğin iki gencin aşkı keşfedip sarılmasını "Sanki başka şekle bürünmüşler gibi değil de olduklarından fazlasına taşımışlar gibi geldi Saliha'ya" diye anlatıyor. Sahi, siz de böyle hissetmez misiniz aşık olup da aşkına karşılık bulduğunuzda? Peki, böyle ifade edebilir misiniz taşmanızı?

Neslihan Önderoğlu'nun ilk romanı olan "Ay Dolandı"yı Türk yazımından lezzetli parçalar okumayı özlemiş herkese tavsiye ederiz. ■

"Ay Dolandı"
Neslihan Önderoğlu
On8 Kitap
Fiyatı: 15 TL

